

UREDBA (EU) št. 254/2014 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 26. februarja 2014

o večletnem programu za potrošnike za obdobje 2014–2020 in o razveljavitvi Sklepa št. 1926/2006/ES

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 169 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(3) Z večletnim programom za potrošnike za obdobje 2014–2020 (v nadaljnjem besedilu: program) bi bilo treba zagotoviti visoko raven varstva potrošnikov ter v celoti podpreti cilje strategije Evropa 2020 glede rasti in konkurenčnosti z vključitvijo specifičnih vprašanj, opredeljenih v tej strategiji, v zvezi z digitalno agendo za Evropo (za zagotovitev, da bo digitalizacija dejansko privedla do večje blaginje potrošnikov), trajnostno rastjo (s preходом k bolj trajnostnim vzorcem porabe), socialnim vključevanjem (z upoštevanjem specifičnih okoliščin ranljivih potrošnikov in potreb starajočega se prebivalstva) in pametno pravno ureditvijo (med drugim s spremljanjem potrošniškega trga, kar bi pripomoglo k oblikovanju pametnih in ciljno usmerjenih ureditev).

(4) Sporočilo Komisije z dne 22. maja 2012 z naslovom „Evropska agenda za potrošnike – za krepitev zaupanja in rasti“ (v nadaljnjem besedilu: Agenda za potrošnike) s podporo interesom potrošnikov v vseh politikah Unije vzpostavlja strateški okvir za potrošniško politiko Unije v prihodnjih letih. Cilj Agende za potrošnike je oblikovati strategijo, s katero bi s političnimi ukrepi učinkovito in uspešno podpirali potrošnike skozi celo njihovo življenje, tako da bi zagotavljali varnost proizvodov in storitev, ki so jim na voljo, jih obveščali in izobraževali, podpirali organizacije, ki jih zastopajo, okrepili njihove pravice, jim nudili dostop do pravnega varstva in nadomestila škode ter zagotavljali izvrševanje potrošniške zakonodaje.

(1) Sporočilo Komisije z dne 3. marca 2010 z naslovom „Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast“ (v nadaljnjem besedilu: strategija Evropa 2020) vsebuje poziv k temu, da bi imeli državljani možnost, da v polni meri sodelujejo na enotnem trgu, za to pa je treba izboljšati njihove možnosti in zaupanje pri čezmejnem kupovanju blaga in storitev, zlasti prek spleta.

(2) Unija prispeva k zagotavljanju visoke ravni varstva potrošnikov in k postavitvi potrošnikov v središče notranjega trga, tako da podpira in dopolnjuje politike držav članic pri njihovih prizadevanjih, da državljanom zagotovijo, da v celoti uživajo koristi notranjega trga in da jim je pri tem zagotovljena varnost, njihovi pravni in ekonomski interesi pa so ustrezno zaščiteni s konkretnimi ukrepi.

(5) Med nedavnim upadom gospodarske rasti so se razkrile številne resne pomanjklivosti in nedoslednosti na notranjem trgu, ki so škodljive za zaupanje potrošnikov in državljanov. Čeprav je treba upoštevati proračunske omejitve, v katerih Unija danes deluje, bi morala slednja vseeno zagotoviti ustrezna finančna sredstva za doseg ciljev programa ter bi zato morala podpirati strategijo Evropa 2020.

(6) Odprava preostalih neupravičenih in nesorazmernih ovir za pravilno delovanje notranjega trga ter povečanje zaupanja državljanov v sistem, zlasti pri čezmejnih nakupih, sta bistvenega pomena za dokončanje notranjega trga. Unija bi si morala prizadevati za vzpostavitev pravih razmer za okrepitev položaja potrošnikov, tako da bi jim zagotovila zadostna orodja, znanje in kompetence za sprejemanje premišljenih odločitev na podlagi prejetih informacij ter jih ozaveščala.

⁽¹⁾ UL C 181, 21.6.2012, str. 89.

⁽²⁾ UL C 225, 27.7.2012, str. 217.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 14. januarja 2014 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 11. februarja 2014.

- (7) V tej uredbi so upoštevane gospodarske, socialne in tehnične okoliščine ter spremljajoči nastajajoči izzivi. Z ukrepi, financiranimi v okviru programa, se bodo zlasti reševala vprašanja, povezana z globalizacijo, digitalizacijo, vse večjo kompleksnostjo odločitev, ki jih morajo sprejemati potrošniki, potrebo po prehodu k bolj trajnostnim vzorcem porabe, staranjem prebivalstva, socialno izključenostjo in problematiko ranljivih potrošnikov. Vključevanje interesov potrošnikov v vse politike Unije v skladu s členom 12 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) je pomembna prednostna naloga. Usklajevanje z drugimi politikami in programi Unije je ključen del zagotavljanja celostnega upoštevanja interesov potrošnikov pri drugih politikah. Da bi spodbudili sinergije in se izognili podvajanju, bi morali drugi skladi in programi Unije zagotoviti finančno podporo za vključevanje interesov potrošnikov v svoja področja.
- (8) S programom bi bilo treba zagotoviti visoko raven varstva za vse potrošnike, pri tem pa posebno pozornost nameniti ranljivim potrošnikom, da se upošteva njihove posebne potrebe in okrepi njihove zmožnosti, kot je pozval že Evropski parlament v svoji resoluciji z dne 22. maja 2012 o strategiji za krepitev pravic ranljivih potrošnikov⁽¹⁾. S programom bi bilo zlasti treba zagotoviti, da imajo ranljivi potrošniki dostop do informacij o blagu in storitvah, tako da bi imeli enake možnosti za svobodno in sprejemanje odločitev na podlagi prejetih informacij, še posebej zato, ker ranljivi potrošniki utegnejo imeti težave pri dostopanju do potrošniških informacij in njihovem razumevanju, zaradi česar so bolj izpostavljeni nevarnosti zavajanja.
- (9) V programu bi bilo treba zlasti upoštevati otroke, tudi s sodelovanjem z zainteresiranimi stranmi, da bi se zagotovila njihova zavezanost k odgovornemu oglaševanju, namenjenemu mladoletnikom, še posebej pa k boju proti zavajajočemu spletnemu oglaševanju.
- (10) Ukrepe bi bilo treba opredeliti v programu, v katerem je določen okvir Unije za njihovo financiranje. V skladu s členom 54 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega Parlamenta in Sveta⁽²⁾ je namen te uredbe zagotoviti pravno podlago za te ukrepe in za izvajanje programa. Ta uredba se opira na ukrepe, financirane v skladu s Sklepom št. 1926/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁽³⁾, in jih nadaljuje.
- (11) Pomembno je izboljšati varstvo potrošnikov. Za doseg tega splošnega cilja bi bilo treba določiti posebne cilje glede varnosti, obveščanja in izobraževanja potrošnikov, pa tudi podpiranja potrošniških organizacij na ravni Unije, pravic in pravnega varstva ter uresničevanja pravic potrošnikov. Vrednost in učinek ukrepov, sprejetih v okviru programa, bi bilo treba redno spremljati in ocenjevati, s čimer bi omogočili pametnejšo zasnovo politik v korist potrošnikov. Za namene ocenjevanja potrošniške politike in zlasti natančnega učinka sprejetih ukrepov bi bilo treba razviti kazalnike, njihovo vrednost pa bi bilo treba preučiti v širšem kontekstu.
- (12) Pomembno je okrepiti zaupanje potrošnikov. Za doseg tega cilja je treba povečati možnosti za ukrepanje, predvsem z ustreznim finančnim podpiranjem potrošniških organizacij na ravni Unije in evropskih potrošniških centrov, ob upoštevanju njihove pomembne vloge pri zagotavljanju informacij in pomoči potrošnikom glede njihovih pravic, podpora potrošnikom v potrošniških sporih, zlasti v zvezi z dostopanjem do ustreznih mehanizmov za reševanje teh sporov, in uveljavljanju interesov potrošnikov pri ustreznem delovanju notranjega trga. Navedene organizacije in centri bi morali biti zmožni okrepiti varstvo in zaupanje potrošnikov z ukrepanjem na terenu ter nudenjem individualizirane pomoči, informacij in izobraževanja posameznikom.
- (13) Treba je opredeliti upravičene ukrepe, s katerimi bodo doseženi navedeni cilji.
- (14) Treba je opredeliti kategorije morebitnih upravičencev do nepovratnih sredstev.
- (15) V to uredbi je, brez vpliva na proračunska pooblastila Evropskega parlamenta in Sveta, kot so določena v PDEU, vključen referenčni finančni znesek za program v smislu točke 17 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju⁽⁴⁾.
-
- ⁽¹⁾ UL C 264 E, 13.9.2013, str. 11.
- ⁽²⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).
- ⁽³⁾ Sklep št. 1926/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o uvedbi programa ukrepov Skupnosti na področju potrošniške politike (2007–2013) (UL L 404, 30.12.2006, str. 39).
-
- ⁽⁴⁾ UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

- (16) V duhu načel dobrega finančnega poslovanja, preglednosti in prožnosti pri izvajanju programa bi bilo treba dovoliti nadaljnji obstoj izvajalske agencije, če so izpolnjene vse zahteve iz Uredbe Sveta (ES) št. 58/2003 ⁽¹⁾.
- (17) Odhodke skladov Unije in držav članic na področju varstva potrošnikov, izobraževanja, pravic in izvrševanja bi bilo treba bolje usklajevati ter tako zagotoviti dopolnjevanje, večjo učinkovitost in prepoznavnost ter doseči večje proračunske sinergije.
- (18) V Sporazumu o Evropskem gospodarskem prostoru je predvideno sodelovanje na področju varstva potrošnikov med Unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter državami Evropskega združenja za prosto trgovino, ki sodelujejo v okviru Evropskega gospodarskega prostora, na drugi strani. Prav tako bi bilo treba določiti, da v programu lahko sodelujejo tudi druge države, zlasti sosednje države Unije in države, ki so zaprosile za članstvo v Uniji, države kandidatke ali države pristopnice.
- (19) Zaradi globalizacije proizvodne verige in vse večje soodvisnosti trgov bi bilo treba v okviru izvajanja programa spodbujati sodelovanje s tretjimi državami, ki ne sodelujejo pri programu, ob upoštevanju vseh ustreznih sporazumov med zadevnimi državami in Unijo.
- (20) Na Komisijo bi bilo treba prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi s prilagajanjem kazalnikov iz Priloge II zaradi upoštevanja sprememb zakonodajnega okvira na področju varstva potrošnikov in v zvezi s spremembo Priloge I s črtanjem zadevnih specifičnih ukrepov zaradi upoštevanja izsledkov iz ocenjevalnega poročila Komisije. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.
- (21) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi s sprejemanjem letnih delovnih programov. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾. Ker v programu niso določena merila za varnost proizvodov, temveč je njegov cilj zagotoviti finančno podporo orodjem za izvajanje politike na področju varnosti proizvodov, in ker gre za razmeroma majhen znesek, je primerno, da se uporablja svetovalni postopek.
- (22) Finančni interesi Unije bi morali biti v celotnem ciklu odhodkov zaščiteni s sorazmernimi ukrepi, vključno s preprečevanjem, odkrivanjem in preiskovanjem nepravilnosti, povračilom izgubljenih, neupravičeno plačanih ali nepravilno uporabljenih sredstev ter po potrebi upravnimi in denarnimi kaznimi v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012.
- (23) Ker ciljev te uredbe države članice ne morejo zadovoljivo doseči zaradi čezmejne narave obravnavanih vprašanj, temveč se zaradi večje primernosti ukrepov Unije lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (24) Sklep št. 1926/2006/ES bi bilo treba razveljaviti.
- (25) Primerno je zagotoviti gladek in neprekinjen prehod med programom ukrepov Skupnosti na področju potrošniške politike (2007–2013), vzpostavljenim s Sklepom št. 1926/2006/ES, in tem programom, zlasti glede nadaljevanja večletnih ukrepov ter ocenjevanja uspehov prejšnjega programa in področij, ki jim je treba posvetiti več pozornosti. Poleg tega je primerno uskladiti trajanje tega programa s trajanjem večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020 iz Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 ⁽³⁾. Zato bi se ta program moral uporabljati od 1. januarja 2014. Odhodke v zvezi z upravljanjem ukrepov, ki ne bodo zaključeni do konca leta 2020, bi bilo treba od 1. januarja 2021 po potrebi kriti z odobritvami za tehnično in upravno pomoč –
- (21) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi s sprejemanjem letnih delovnih programov. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾. Ker v programu niso določena merila za varnost proizvodov,

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Večletni program za potrošnike

S to uredbo se vzpostavlja večletni program za potrošnike za obdobje od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020 (v nadaljnjem besedilu: program).

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 58/2003 z dne 19. decembra 2002 o statutu izvajalskih agencij, pooblaščenih za izvajanje nekaterih nalog pri upravljanju programov Skupnosti (UL L 11, 16.1.2003, str. 1).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

⁽³⁾ Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 z dne 2. decembra 2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 (UL L 347, 20.12.2013, str. 884).

Člen 2

Splošni cilj

Splošni cilj programa je zagotoviti visoko stopnjo varstva potrošnikov, okrepiti njihov položaj in potrošnika postaviti v središče notranjega trga v okviru celostne strategije za pametno, trajnostno in vključujočo rast. To bo doseženo s prispevkom k varovanju zdravja, pravnih in ekonomskih interesov potrošnikov, k zagotavljanju njihove varnosti ter k spodbujanju njihove pravice do obveščenosti, izobraževanja in organiziranja, da bi zavarovali svoje interese, pa tudi s podporo vključevanju interesov potrošnikov v druga področja politik. S programom se dopolnjuje, podpira in spremlja politike držav članic.

Člen 3

Posebni cilji in kazalniki

1. Splošni cilj iz člena 2 se uresničuje z naslednjimi posebnimi cilji:

(a) cilj I – varnost: utrditi in okrepiti varnost proizvodov z učinkovitim nadzorom trga po vsej Uniji.

Ta cilj se bo meril zlasti z delovanjem in učinkovitostjo sistema hitre izmenjave informacij EU o nevarnih potrošniških proizvodih (RAPEX);

(b) cilj II – obveščanje in izobraževanje potrošnikov ter podpora potrošniškim organizacijam: izboljšati izobraževanje, obveščanje in ozaveščanje potrošnikov o njihovih pravicah, razviti podatkovno in informacijsko podlago za potrošniško politiko in zagotavljati podporo potrošniškim organizacijam, pri tem pa upoštevati tudi posebne potrebe ranljivih potrošnikov;

(c) cilj III – pravice in pravno varstvo: razviti in okrepiti pravice potrošnikov, zlasti s pametnimi regulativnimi ukrepi ter izboljšanjem dostopa do preprostega, učinkovitega, hitrega in cenovno ugodnega pravnega varstva, vključno z alternativnim reševanjem sporov.

Ta cilj se bo meril zlasti z uporabo alternativnega reševanja sporov pri čezmejnih sporih, z delovanjem sistema spletnega reševanja sporov na ravni vse Unije in z deležem potrošnikov, ki se bodo na problem, s katerim so se soočili, odzvali s sprožitvijo ustreznih postopkov;

(d) cilj IV – izvrševanje: podpreti uveljavljanje pravic potrošnikov s krepitvijo sodelovanja med nacionalnimi izvršilnimi organi in s svetovanjem potrošnikom.

Ta cilj se bo meril zlasti s stopnjo pretoka informacij, uspešnostjo sodelovanja v okviru mreže za sodelovanje na področju varstva potrošnikov ter dejavnostjo evropskih potrošniških centrov in ravno njihove prepoznavnosti med potrošniki.

Visokokakovostno obveščanje in udeležba potrošnikov sta medsektorski prednostni nalogi in sta zato, kadar koli je mogoče, izrecno vključeni v vse sektorske cilje in ukrepe, ki so financirani v okviru programa.

2. Opis kazalnikov je določen v Prilogi II.

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 15 v zvezi s prilagajanjem kazalnikov iz Priloge II.

Člen 4

Upravičeni ukrepi

Posebni cilji iz člena 3 se dosegajo z upravičenimi ukrepi z naslednjega seznama:

(a) za cilj I – varnost:

1. znanstveno mnenje in analiza tveganja, ki so pomembni za zdravje in varstvo potrošnikov glede neprehrambnih proizvodov in storitev, vključno s podpiranjem nalog neodvisnih znanstvenih odborov, vzpostavljenih s Sklepom Komisije 2008/721/ES ⁽¹⁾;

2. usklajevanje tržnega nadzora in izvršilnih ukrepov na področju varnosti proizvodov v skladu z Direktivo 2001/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ ter ukrepov za izboljšanje varnosti potrošniških storitev;

3. vzdrževanje in nadaljnji razvoj podatkovnih zbirk o kozmetičnih izdelkih;

(b) za cilj II – obveščanje in izobraževanje potrošnikov ter podpora potrošniškim organizacijam:

⁽¹⁾ Sklep Komisije 2008/721/ES z dne 5. avgusta 2008 o vzpostavitvi svetovalne strukture znanstvenih odborov in strokovnjakov na področju varstva potrošnikov, javnega zdravja in okolja ter razveljavitvi Sklepa 2004/210/ES (UL L 241, 10.9.2008, str. 21).

⁽²⁾ Direktiva 2001/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. decembra 2001 o splošni varnosti proizvodov (UL L 11, 15.1.2002, str. 4).

4. vzpostavitev in izboljšanje dostopa do podatkovne in informacijske podlage za oblikovanje politik na področjih, ki zadevajo potrošnike, za oblikovanje pametnih in ciljno usmerjenih ureditev ter za zaznavanje morebitnega nepravilnega delovanja trga ali sprememb potreb potrošnikov, s čimer bi zagotovili podlago za oblikovanje potrošniške politike, za opredelitev področij, ki so najbolj problematična za potrošnike, in za vključevanje interesov potrošnikov v druge politike Unije

5. podpora s financiranjem potrošniških organizacij na ravni Unije in z gradnjo zmogljivosti za tovrstne organizacije na ravni Unije ter na nacionalni in regionalni ravni z namenom povečanja preglednosti in pospešitve izmenjav najboljših praks in strokovnega znanja;

6. povečanje preglednosti potrošniških trgov in obveščanja potrošnikov, zagotavljanje primerljivih, zanesljivih in lahko dostopnih podatkov – tudi v čezmejnih primerih – na podlagi katerih bodo lahko potrošniki primerjali cene, pa tudi kakovost in trajnost blaga in storitev;

7. okrepitev vseživljenjskega izobraževanja potrošnikov s posebnim poudarkom na ranljivih potrošnikih;

(c) za cilj III – pravice in pravno varstvo:

8. priprava zakonodaje o varstvu potrošnikov in drugih regulativnih pobud s strani Komisije, spremljanje prenosa s strani držav članic in naknadna ocena njegovega učinka, spodbujanje korelativnih in samoregulativnih pobud ter spremljanje dejanskega učinka teh pobud na potrošniške trge;

9. omogočanje lažjega dostopa do mehanizmov za reševanje sporov za potrošnike, zlasti do programov alternativnega reševanja sporov, tudi prek spletnega sistema na ravni vse Unije in mreženja nacionalnih organov za alternativno reševanje sporov, pri čemer se posebna pozornost nameni ustreznim ukrepom glede na potrebe in pravice ranljivih potrošnikov; spremljanje delovanja in učinkovitosti mehanizmov za reševanje sporov za potrošnike, tudi z razvojem in vzdrževanjem ustreznih orodij informacijske tehnologije ter z izmenjavo obstoječih najboljših praks in izkušenj v državah članicah;

(d) za cilj IV – izvrševanje:

10. usklajevanje nadzornih in izvršilnih ukrepov ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾;

11. finančni prispevki za skupne ukrepe z javnimi ali neprofitnimi subjekti, ki so del mrež Unije, ki zagotavljajo informacije in pomoč potrošnikom ter jim tako pomagajo uveljavljati pravice in pridobiti dostop do ustreznega reševanja sporov, vključno s programi izvensodnega spletnega reševanja sporov (mreža evropskih potrošniških centrov).

Kjer je primerno, so upravičeni ukrepi iz prvega odstavka tega člena podrobneje razčlenjeni v Prilogi I, tako da so v okviru posameznega upravičenega ukrepa navedeni specifični ukrepi.

Člen 5

Upravičenci do nepovratnih sredstev

1. Nepovratna sredstva za delovanje potrošniških organizacij na ravni Unije se lahko dodelijo evropskim potrošniškim organizacijam, ki izpolnjujejo vse naslednje pogoje:

(a) so nevladne, neprofitne, neodvisne od industrijskih, komercialnih, poslovnih ali drugih nasprotujočih si interesov, njihovi glavni cilji in dejavnosti pa so spodbujanje in varovanje zdravja, varnosti, ekonomskih in pravnih interesov potrošnikov v Uniji;

(b) so pooblaščenice, da zastopajo interese potrošnikov na ravni Unije, s strani organizacij iz vsaj polovice držav članic, ki v skladu z nacionalnimi pravili ali praksami predstavljajo potrošnike ter so dejavne na regionalni ali nacionalni ravni.

2. Nepovratna sredstva za delovanje mednarodnih subjektov, ki spodbujajo načela in politike, ki prispevajo k ciljem programa, se lahko dodelijo organizacijam, ki izpolnjujejo vse naslednje pogoje:

(a) so nevladne, neprofitne, neodvisne od interesov industrije, komercialnih, poslovnih ali drugih nasprotujočih si interesov, njihovi glavni cilji in dejavnosti pa so spodbujanje in varovanje zdravja, varnosti, ekonomskih in pravnih interesov potrošnikov;

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. oktobra 2004 o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov (UL L 364, 9.12.2004, str. 1).

(b) izvajajo vse naslednje dejavnosti: zagotavljajo formalni mehanizem, prek katerega predstavniki potrošnikov iz Unije in tretjih držav prispevajo k političnim razpravam in politikam, organizirajo srečanja z uradniki in oblikovalci politik zaradi uveljavljanja in zagovarjanja interesov potrošnikov pri javnih organih, opredeljujejo skupna potrošniška vprašanja in izzive, uveljavljajo mnenja potrošnikov v okviru dvostranskih odnosov med Unijo in tretjimi državami, prispevajo k izmenjavi in razširjanju strokovnega znanja v zvezi s potrošniškimi vprašanji v Uniji in tretjih državah ter poznavanja teh vprašanj, pa tudi pripravljajo priporočila politik.

3. Nepovratna sredstva za delovanje subjektov na ravni Unije, ustanovljenih zaradi usklajevanja izvršilnih ukrepov na področju varnosti proizvodov, se lahko dodelijo subjektom, ki so v ta namen priznani z zakonodajo Unije.

4. Nepovratna sredstva subjektom na ravni vse Unije za ukrepe za razvoj kodeksov ravnanja, najboljših praks in smernic za primerjavo cen, kakovosti in trajnosti proizvodov se lahko dodelijo subjektom, ki izpolnjujejo vse naslednje pogoje:

(a) so nevladni, neprofitni, neodvisni od interesov industrije, komercialnih, poslovnih ali drugih nasprotujočih si interesov, med njihovimi glavnimi cilji in dejavnostmi pa sta spodbujanje in varovanje interesov potrošnikov;

(b) so dejavni v vsaj polovici držav članic.

5. Nepovratna sredstva za organizacijo dogodkov predsedstva v zvezi s potrošniško politiko Unije se lahko dodelijo nacionalnim organom države članice, ki predseduje sestavam Sveta, razen Svetu za zunanje zadeve, ali subjektom, ki jih ta država članica določi.

6. Nepovratna sredstva za ukrepe za organe držav članic, pristojne za potrošniške zadeve, in ustrezne organe tretjih držav se lahko dodelijo organom, ki jih je Komisiji v skladu z Uredbo (ES) št. 2006/2004 ali Direktivo 2001/95/ES priglasila država članica ali tretja država iz člena 7 te uredbe, ali neprofitnim subjektom, ki so jih ti organi izrecno določili v ta namen.

7. Nepovratna sredstva za uradnike, odgovorne za izvrševanje zakonodaje, iz držav članic in tretjih držav se lahko dodelijo uradnikom iz organov, ki jih je Komisiji za namene Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2001/95/ES priglasila država članica ali tretja država iz člena 7 te uredbe.

8. Nepovratna sredstva za ukrepe se lahko dodelijo subjektu, ki ga je določila država članica ali tretja država iz člena 7 in je neprofiten subjekt, izbran v preglednem postopku, ali javni subjekt. Določeni subjekt je del mreže Unije, ki zagotavlja informacije in pomoč potrošnikom ter jim tako pomaga uveljavljati pravice in pridobiti dostop do ustreznega reševanja sporov (mreža evropskih potrošniških centrov). Kot dolgoročni mehanizem sodelovanja med Komisijo in mrežo evropskih potrošniških centrov in/ali subjekti, ki jo sestavljajo, se lahko vzpostavi okvirno partnerstvo.

9. Nepovratna sredstva za ukrepe se lahko dodelijo telesom za obravnavanje pritožb, ki so ustanovljena in delujejo v državah članicah Unije in državah Evropskega združenja za prosto trgovino, sodelujočih v okviru Evropskega gospodarskega prostora, ter so pristojna za zbiranje pritožb potrošnikov, si prizadevajo za rešitev pritožb, svetujejo ali potrošnikom zagotavljajo informacije o pritožbah ali poizvedbah in so tretja oseba v pritožbi ali poizvedbi potrošnika o trgovcu. Ne vključujejo mehanizmov za obravnavanje pritožb potrošnikov, s katerimi upravljajo trgovci ter ki so pri obravnavanju poizvedb in pritožb v neposrednem stiku s potrošnikom, ali mehanizmov, ki zagotavljajo storitve obravnavanja pritožb in s katerimi upravlja trgovec ali ki se upravljajo v imenu trgovca.

Člen 6

Finančni okvir

1. Finančna sredstva za izvajanje programa za obdobje od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020 znašajo 188 829 000 EUR v tekočih cenah.

2. Evropski parlament in Svet odobrita letne odobritve v okviru omejitev iz večletnega finančnega okvira.

Člen 7

Sodelovanje tretjih držav pri programu

Pri programu lahko sodelujejo:

(a) države Evropskega združenja za prosto trgovino, sodelujoče v okviru Evropskega gospodarskega prostora, v skladu s pogoji, določenimi v Sporazumu o Evropskem gospodarskem prostoru;

(b) tretje države, zlasti države pristopnice, države kandidatke in potencialne kandidatke ter države, za katere se uporablja evropska sosedska politika, v skladu s splošnimi načeli in splošnimi pogoji za njihovo sodelovanje pri programih Unije, določenimi v ustreznih okvirnih sporazumih, sklepih Pridružitvenega sveta ali podobnih sporazumih.

Člen 8

Vrste intervencije in najvišja stopnja sofinanciranja

1. V skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012 imajo finančni prispevki Unije lahko obliko nepovratnih sredstev, javnega naročila ali katere koli druge intervencije, potrebne za dosegajo ciljev iz členov 2 in 3 te uredbe.

2. Nepovratna sredstva Unije in njihove ustrezne najvišje stopnje so naslednje:

- (a) nepovratna sredstva za delovanje potrošniških organizacij na ravni Unije, kot so opredeljene v členu 5(1), ne presegajo 50 % upravičenih stroškov;
- (b) nepovratna sredstva za delovanje mednarodnih subjektov, ki spodbujajo načela in politike, ki prispevajo k ciljem programa, kot so opredeljeni v členu 5(2), ne presegajo 50 % upravičenih stroškov;
- (c) nepovratna sredstva za delovanje subjektov na ravni Unije, ustanovljenih zaradi usklajevanja izvršilnih ukrepov na področju varnosti proizvodov in v ta namen priznanih z zakonodajo Unije, kot so opredeljeni v členu 5(3), ne presegajo 95 % upravičenih stroškov;
- (d) nepovratna sredstva subjektom na ravni vse Unije za ukrepe za razvoj kodeksov ravnanja, najboljših praks in smernic za primerjavo cen, kakovosti in trajnosti proizvodov, kot so opredeljeni v členu 5(4), ne presegajo 50 % upravičenih stroškov;
- (e) nepovratna sredstva za organizacijo dogodkov predsedstva v zvezi s potrošniško politiko Unije za nacionalne organe države članice, ki predseduje sestavam Sveta, razen Svetu za zunanje zadeve, ali subjekte, ki jih ta država članica določi, ne presegajo 50 % upravičenih stroškov;
- (f) nepovratna sredstva za ukrepe za organe držav članic, pristojnih za potrošniške zadeve, in ustrezne organe tretjih držav, sodelujočih v skladu s členom 7, kot so opredeljeni v členu 5(6), ne presegajo 50 % upravičenih stroškov, razen kadar so ukrepi izredno koristni, ko prispevek Unije k upravičenim stroškom ne sme preseči 70 %;

(g) nepovratna sredstva za izmenjavo uradnikov, odgovornih za izvrševanje zakonodaje, iz držav članic in tretjih držav, sodelujočih v skladu s členom 7, kot so opredeljeni v členu 5(7), ki zajemajo potne stroške in dnevnice;

(h) nepovratna sredstva za ukrepe za subjekte, ki jih je določila država članica ali tretja država iz člena 7, kot so opredeljeni v členu 5(8), ne presegajo 70 % upravičenih stroškov;

(i) nepovratna sredstva za ukrepe za nacionalna pritožbena telesa, kot so opredeljena v členu 5(9), ne presegajo 50 % upravičenih stroškov.

3. Za ukrepe se šteje, da so izredno koristni v smislu točke (f) odstavka 2, če:

- (a) kar zadeva nepovratna sredstva, dodeljena organom, priglasi Komisiji za namene Uredbe (ES) št. 2006/2004, vključujejo vsaj šest držav članic ali zadevajo kršitve, ki povzročajo ali bodo verjetno povzročile škodo v dveh ali več državah članicah;
- (b) kar zadeva nepovratna sredstva, dodeljena organom, pristojnim za varnost potrošniških proizvodov, vključujejo vsaj deset držav članic, ki sodelujejo v evropski mreži organov držav članic, pristojnih za varnost proizvodov, iz člena 10 Direktive 2001/95/ES ali prispevajo k izvajanju dejavnosti nadzora trga, predvidenih v pravnem aktu Unije, na področju varnosti potrošniških proizvodov.

Člen 9

Upravna in tehnična pomoč

1. S finančnimi sredstvi, dodeljenimi za program, se lahko pokrivajo tudi izdatki ki se nanašajo na dejavnosti priprave, spremljanja, nadzora, revizije in ocenjevanja, ki so potrebne za upravljanje programa in doseganje njegovih ciljev, med drugim tudi institucionalnega sporočanja o političnih prednostnih nalogah Unije, v kolikor so povezane s splošnim ciljem te uredbe, ter vsi drugi izdatki v zvezi s tehnično in upravno pomočjo, ki jih ima Komisija pri upravljanju programa.

2. Skupni znesek za kritje izdatkov, povezanih z dejavnostmi priprave, spremljanja, nadzora, revizije in ocenjevanja ter s tehnično in upravno pomočjo iz odstavka 1, ne presega 12 % finančnih sredstev, dodeljenih za program.

Člen 10**Načini izvajanja**

Komisija izvaja program z uporabo načinov upravljanja iz člena 58 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012.

Člen 11**Skladnost in dopolnjevanje z drugimi politikami**

Komisija v sodelovanju z državami članicami zagotavlja splošno skladnost in dopolnjevanje programa z drugimi ustreznimi politikami, instrumenti in ukrepi Unije, zlasti v okviru večletnega programa za pravice, enakost in državljanstvo za obdobje 2014–2020 ⁽¹⁾.

Člen 12**Letni delovni programi**

Komisija izvaja program preko letnih delovnih programov. S temi programi se usklajeno izvajajo cilji iz členov 2 in 3 ter ukrepi iz člena 4, ki so podrobneje razčlenjeni v Prilogi I.

Komisija sprejme letne delovne programe v obliki izvedbenih aktov v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 16(2) te uredbe. V navedenih izvedbenih aktih se določijo elementi, predvideni v Uredbi (EU, Euratom) št. 966/2012, zlasti:

- (a) izvajanje ukrepov v skladu s členom 4 in Prilogo I k tej uredbi ter okvirna dodelitev finančnih sredstev;
- (b) časovni razpored načrtovanih razpisov za zbiranje ponudb in predlogov.

Člen 13**Ocenjevanje in razširjanje**

1. Države članice Komisiji na njeno zahtevo predložijo informacije o izvajanju in učinku programa.

2. Komisija:

(a) do 30. septembra 2017:

- (i) z namenom odločitve o podaljšanju, spremembi ali opustitvi ukrepov ter ob upoštevanju razvoja dogodkov na področju varstva potrošnikov pregleda doseganje ciljev vseh ukrepov (na ravni rezultatov in učinkov),

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1381/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o uvedbi programa za pravice, enakost in državljanstvo za obdobje od 2014 do 2020 (UL L 354, 28.12.2013, str. 62).

trenutno stanje glede izvajanja upravičenih ukrepov iz člena 4 in specifičnih ukrepov iz Priloge I, dodeljevanje sredstev upravičencem v skladu s pogoji iz člena 5 ter učinkovitost rabe virov in evropsko dodano vrednost programa;

- (ii) Evropskemu parlamentu in Svetu predloži ocenjevalno poročilo o opravljenem pregledu;

(b) po potrebi do 31. decembra 2017 predloži zakonodajni predlog ali – ob upoštevanju odstavka 3 – sprejme delegirani akt.

V ocenjevalnem poročilu se poleg tega obravnavajo možnosti poenostavitve, notranja in zunanja usklajenost, nadaljnja relevantnost vseh ciljev ter prispevek ukrepov k prednostnim nalogam Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast. V njem se upoštevajo izsledki ocenjevanja v zvezi z dolgoročnimi učinki predhodnega programa.

Oceni se dolgoročneje učinke programa in njihovo trajnost, da se jih upošteva pri odločitvi o morebitnem podaljšanju, spremembi ali opustitvi nadaljnjega programa.

3. Zaradi upoštevanja primera, pri katerem je v ocenjevalnem poročilu na podlagi odstavka 2 ugotovljeno, da specifični ukrepi iz Priloge I niso bili izvedeni do 31. decembra 2016 in jih ni mogoče izvesti do konca programa, tudi kadar niso več relevantni za doseganje ciljev iz členov 2 in 3, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 15 za spremembo Priloge I s črtanjem zadevnih specifičnih ukrepov.

4. Komisija javno objavi rezultate na podlagi ukrepov, izvedenih v skladu s to uredbo.

Člen 14**Zaščita finančnih interesov Unije**

1. Komisija sprejme ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovi, da so med izvajanjem ukrepov, ki se financirajo na podlagi te uredbe, finančni interesi Unije zaščiteni s preventivnimi ukrepi proti goljufijam, korupciji in drugim nezakonitim dejavnostim, z učinkovitimi pregledi, ob odkritju nepravilnosti pa z izterjavo neupravičeno izplačanih zneskov ter po potrebi z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi upravnimi in denarnimi kaznimi.

2. Komisija ali njeni predstavniki in Evropsko računsko sodišče so pooblaščenici za izvajanje revizij – na podlagi dokumentov in pregledov na kraju samem – pri vseh prejemnikih nepovratnih sredstev, izvajalcih in podizvajalcih, ki so prejeli sredstva Unije na podlagi te uredbe.

3. Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) sme opravljati preiskave, tudi preglede in inšpekcije na kraju samem, v skladu s postopki, določenimi v Uredbi (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, in Uredbi Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 ⁽²⁾, da bi ugotovil, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali katere koli druge nezakonite dejavnosti, ki negativno vpliva na finančne interese Unije, v povezavi s sporazumom ali sklepom o nepovratnih sredstvih ali pogodbo, financirano v skladu s to uredbo.

4. Brez poseganja v odstavke 1, 2 in 3 sporazumi o sodelovanju s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, pogodbe ter sporazumi in sklepi o nepovratnih sredstvih, ki so posledica izvajanja te uredbe, vsebujejo določbe, ki Komisijo, Evropsko računsko sodišče in OLAF izrecno pooblašajo za izvajanje takšnih revizij in preiskav v skladu s svojimi pristojnostmi.

Člen 15

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 3(3) in člena 13(3) se prenese na Komisijo za čas trajanja programa.

3. Pooblastilo iz člena 3(3) in člena 13(3) lahko kadar koli prekliche Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

⁽²⁾ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 3(3) in členom 13(3), začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 16

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 17

Prehodni ukrepi

1. Člen 6 Sklepa št. 1926/2006/ES se še naprej uporablja za ukrepe, ki so zajeti v navedenem sklepu in niso zaključeni do 31. decembra 2013. Zato se lahko s finančnimi sredstvi, dodeljenimi za program, pokrivajo tudi izdatki v zvezi s tehnično in upravno pomočjo, potrebno za zagotavljanje prehoda med ukrepi, sprejetimi na podlagi Sklepa št. 1926/2006/ES, in programom.

2. Da bi omogočili upravljanje ukrepov, ki ne bodo zaključeni do 31. decembra 2020, se lahko izdatki iz člena 9 po potrebi krijejo z odobritvami iz proračuna po 31. decembru 2020.

Člen 18

Razveljavitev

Sklep št. 1926/2006/ES se razveljavi z učinkom od 1. januarja 2014.

Člen 19

Začetek veljavnosti in uporabe

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2014.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourg, 26. februarja 2014

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Za Svet
Predsednik
D. KOURKOULAS

PRILOGA I

VRSTE UKREPOV

Cilj I

Varnost: utrditi in okrepiti varnost proizvodov z učinkovitim nadzorom trga po vsej Uniji

1. Znanstveno mnenje in analiza tveganja, ki so pomembni za zdravje in varstvo potrošnikov glede neprehrambnih proizvodov in storitev, vključno s podpiranjem nalog neodvisnih znanstvenih odborov, vzpostavljenih s Sklepom 2008/721/ES.
2. Usklajevanje tržnega nadzora in izvršilnih ukrepov na področju varnosti proizvodov v skladu z Direktivo 2001/95/ES ter ukrepov za izboljšanje varnosti potrošniških storitev:
 - (a) razvoj, posodabljanje in vzdrževanje orodij informacijske tehnologije (kot so podatkovne zbirke, informacijski in komunikacijski sistemi), s čimer bi lahko zlasti povečali učinkovitost obstoječih sistemov z izboljšanjem možnosti izvažanja podatkov ter pridobivanja in ločevanja statističnih podatkov, pa tudi s spodbujanjem elektronske uporabe in izmenjave podatkov med državami članicami;
 - (b) organizacija seminarjev, konferenc, delavnic in srečanj zainteresiranih strani in strokovnjakov za tveganja in izvrševanje na področju varnosti proizvodov;
 - (c) izmenjave uradnikov, odgovornih za izvrševanje zakonodaje, in usposabljanje s poudarkom na vključitvi pristopa, ki temelji na oceni tveganja;
 - (d) specifični ukrepi sodelovanja na področju varnosti neprehrambnih potrošniških proizvodov in storitev v skladu z Direktivo 2001/95/ES;
 - (e) spremljanje in ocenjevanje varnosti neprehrambnih proizvodov in storitev, vključno z zbirko znanja za nadaljnje standarde ali uveljavitev drugih meril varnosti, ter razjasnitev zahtev glede sledljivosti;
 - (f) upravno sodelovanje ter sodelovanje pri izvrševanju zakonodaje in sledljivosti proizvodov, pa tudi razvoj preventivnih ukrepov s tretjimi državami, ki niso zajete v členu 7 te uredbe, tudi s tistimi, iz katerih prihaja večina proizvodov, za katere se izda opozorilo o neskladnosti z zakonodajo Unije;
 - (g) podpora organom, priznanim z zakonodajo Unije za usklajevanje izvršilnih ukrepov med državami članicami.
3. Vzdrževanje in nadaljnji razvoj podatkovnih zbirk o kozmetičnih izdelkih:
 - (a) vzdrževanje portala za obveščanje o kozmetičnih izdelkih, vzpostavljenega v skladu z Uredbo (ES) št. 1223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾;
 - (b) vzdrževanje podatkovne zbirke o sestavinah kozmetičnih izdelkov v podporo izvajanju Uredbe (ES) št. 1223/2009.

Cilj II

Obveščanje in izobraževanje potrošnikov ter podpora potrošniškim organizacijam: izboljšati izobraževanje, obveščanje in ozaveščanje potrošnikov o njihovih pravicah, razviti podatkovno in informacijsko podlago za potrošniško politiko in zagotavljati podporo potrošniškim organizacijam, pri tem pa upoštevati tudi specifične potrebe ranljivih potrošnikov

4. Vzpostavitev in izboljšanje dostopa do podatkovne in informacijske podlage za oblikovanje politik na področjih, ki zadevajo potrošnike, za oblikovanje pametnih in ciljno usmerjenih ureditev ter za zaznavanje morebitnega nepravilnega delovanja trga ali sprememb potreb potrošnikov, s čimer bi zagotovili podlago za oblikovanje potrošniške politike, za opredelitev področij, ki so najbolj problematična za potrošnike, in za vključevanje interesov potrošnikov v druge politike Unije, vključno:
 - (a) s študijami in analizami glede potrošnikov in potrošniških trgov po vsej Uniji z namenom oblikovanja pametnih in ciljno usmerjenih ureditev ter ugotavljanja morebitnega nepravilnega delovanja trga ali sprememb potreb potrošnikov;
 - (b) z razvojem in vzdrževanjem podatkovnih zbirk, zlasti zato, da bi dali zbrane podatke na voljo zainteresiranim stranem, kot so potrošniške organizacije, nacionalni organi in raziskovalci;

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 1223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o kozmetičnih izdelkih (UL L 342, 22.12.2009, str. 59).

- (c) z razvojem zbirke nacionalnih statističnih in drugih relevantnih podatkov ter njihovo analizo. Zbiranje nacionalnih podatkov in kazalnikov o cenah, pritožbah, izvrševanju in pravnem varstvu bo razvito v sodelovanju z nacionalnimi zainteresiranimi stranmi.
5. Podpora s financiranjem potrošniških organizacij na ravni Unije in s krepitevijo zmogljivosti za te organizacije na ravni Unije ter nacionalni in regionalni ravni z namenom povečanja preglednosti in pospešitve izmenjav najboljših praks in strokovnega znanja:
- (a) finančni prispevki za delovanje potrošniških organizacij na ravni Unije, ki zastopajo interese potrošnikov v skladu z določbami člena 5(1) te uredbe;
- (b) krepitev zmogljivosti regionalnih, nacionalnih in evropskih potrošniških organizacij, predvsem z usposabljanjem v različnih jezikih po vsej Uniji ter izmenjavo najboljših praks in strokovnega znanja za zaposlene, zlasti za potrošniške organizacije v državah članicah, v katerih te niso dovolj razvite ali v katerih je raven zaupanja in ozaveščenosti potrošnikov razmeroma nizka, kot se je izkazalo pri spremljanju potrošniških trgov in potrošniškega okolja v državah članicah;
- (c) večja preglednost ter več izmenjav dobre prakse in strokovnega znanja, zlasti z okrepljenim mreženjem, podprtim z vzpostavitvijo spletnega portala, prek katerega bodo lahko potrošniške organizacije omogočile interaktivno izmenjavo in mreženje ter brezplačen dostop do gradiv, pripravljenih med usposabljanji;
- (d) podpora mednarodnim organom, ki spodbujajo načela in politike, skladne s cilji programa.
6. Povečanje preglednosti potrošniških trgov in obveščanja potrošnikov, zagotavljanje primerljivih, zanesljivih in lahko dostopnih podatkov, tudi v čezmejnih primerih, na podlagi katerih bodo lahko potrošniki primerjali ne le cene, temveč tudi kakovost in trajnost blaga in storitev:
- (a) kampanje ozaveščanja o vprašanjih, ki zadevajo potrošnike, vključno s skupnimi ukrepi z državami članicami;
- (b) ukrepi, s katerimi se povečuje preglednost potrošniških trgov, na primer glede maloprodajnih finančnih proizvodov, energije, digitalnih komunikacij in telekomunikacij, prevoza;
- (c) ukrepi, s katerimi se potrošnikom omogoča lažji dostop do relevantnih, primerljivih, zanesljivih in lahko dostopnih informacij o blagu, proizvodih in trgih, predvsem o cenah, kakovosti in trajnosti blaga in storitev, bodisi na spletu ali sicer, na primer s primerjalnimi spletnimi stranmi in ukrepi, s katerimi se zagotavljata visoka kakovost in verodostojnost takšnih spletnih strani, tudi za čezmejne nakupe;
- (d) ukrepi, s katerimi se izboljšuje dostop potrošnikov do informacij o trajnostni potrošnji blaga in storitev;
- (e) podpora za dogodke, ki zadevajo potrošniško politiko Unije in jih organizira država članica, ki predseduje sestavam Sveta, razen Svetu za zunanje zadeve, v zvezi z vprašanji, ki so v skladu z uveljavljenimi prednostnimi nalogami politike Unije;
- (f) finančni prispevki za nacionalna pritožbena telesa, v pomoč pri uporabi harmonizirane metodologije za razvrščanje pritožb in poizvedb potrošnikov ter poročanje o njih;
- (g) podpora subjektom na ravni vse Unije za razvoj kodeksov ravnanja, najboljših praks in smernic za primerjavo cen, kakovosti in trajnosti, tudi s primerjalnimi spletnimi stranmi;
- (h) podpora za komuniciranje o potrošniških vprašanjih, tudi s spodbujanjem medijev k širjenju pravih in relevantnih informacij o potrošniških vprašanjih.
7. Okrepitev vseživljenjskega izobraževanja potrošnikov s posebnim poudarkom na ranljivih potrošnikih:
- (a) razvoj interaktivne platforme za izmenjavo najboljših praks in gradiv za vseživljenjsko izobraževanje potrošnikov s posebnim poudarkom na ranljivih potrošnikih, ki imajo težave pri dostopanju do potrošniških informacij in njihovem razumevanju, da bi preprečili njihovo zavajanje;
- (b) razvoj izobraževalnih ukrepov in priprava izobraževalnih gradiv v sodelovanju z zainteresiranimi stranmi, kot so nacionalni organi, profesorji, potrošniške organizacije in tisti, ki so dejavni na terenu, zlasti z uporabo (denimo zbiranjem, sestavljanjem, prevajanjem in razširjanjem) gradiv, pripravljenih na nacionalni ravni ali v okviru preteklih pobud, na različnih nosilcih, tudi digitalnih, denimo v zvezi s pravicami potrošnikov, vključno s čezmejnimi vprašanji, zdravjem in varnostjo, potrošniško zakonodajo Unije, trajnostno in etično potrošnjo, vključno s sistemi potrjevanja Unije, finančno in medijsko pismenostjo.

Cilj III

Pravice in pravno varstvo: razviti in okrepiti pravice potrošnikov, zlasti s pametnimi regulativnimi ukrepi ter izboljšanjem dostopa do preprostega, učinkovitega, hitrega in cenovno ugodnega pravnega varstva, vključno z alternativnim reševanjem sporov

8. Priprava zakonodaje o varstvu potrošnikov in drugih regulativnih pobud s strani Komisije, spremljanje prenosa s strani držav članic in naknadna ocena njegovega učinka, spodbujanje koregulativnih in samoregulativnih pobud ter spremljanje dejanskega učinka teh pobud na potrošniške trge, vključno s/z:
 - (a) študijami in dejavnostmi v zvezi s pametno pravno ureditvijo, kot so predhodna in naknadna ocenjevanja, ocene učinka, javna posvetovanja ter ocenjevanje in poenostavitev obstoječe zakonodaje;
 - (b) seminarji, konferencami, delavnicami ter srečanji zainteresiranih strani in strokovnjakov;
 - (c) razvojem in vzdrževanjem lahko in javno dostopnih podatkovnih zbirk, ki pokrivajo izvajanje zakonodaje Unije o varstvu potrošnikov;
 - (d) oceno ukrepov, sprejetih v okviru programa.
9. Omogočanje lažjega dostopa do mehanizmov za reševanje sporov za potrošnike, zlasti do programov alternativnega reševanja sporov, tudi prek spletnega sistema na ravni vse Unije in mreženja nacionalnih organov za alternativno reševanje sporov, pri čemer se posebna pozornost nameni ustreznim ukrepom glede na potrebe in pravice ranljivih potrošnikov; spremljanje delovanja in učinkovitosti mehanizmov za reševanje sporov za potrošnike, tudi z razvojem in vzdrževanjem ustreznih orodij informacijske tehnologije ter z izmenjavo obstoječih najboljših praks in izkušenj v državah članicah:
 - (a) razvoj in vzdrževanje orodij informacijske tehnologije;
 - (b) podpora za razvoj in vzdrževanje sistema spletnega reševanja sporov na ravni vse Unije, vključno s povezanimi storitvami, kot je prevajanje;
 - (c) podpora za mreženje nacionalnih organov za alternativno reševanje sporov ter za njihovo izmenjavo in razširjanje dobre prakse in izkušenj;
 - (d) razvoj specifičnih orodij za lažji dostop ranljivih oseb do pravnega varstva, po katerem sicer redkeje posegajo.

Cilj IV

Izvrševanje: podpreti uveljavljanje pravic potrošnikov s krepitvijo sodelovanja med nacionalnimi izvršilnimi organi in s svetovanjem potrošnikom

10. Usklajevanje nadzornih in izvršilnih ukrepov ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 2006/2004, vključno z:
 - (a) razvojem in vzdrževanjem orodij informacijske tehnologije, kot so podatkovne zbirke ter informacijski in komunikacijski sistemi;
 - (b) ukrepi za izboljšanje sodelovanja med organi ter usklajevanja spremljanja in izvrševanja, kot so izmenjave uradnikov, odgovornih za izvrševanje zakonodaje, skupne dejavnosti, usposabljanja za navedene uradnike in pravosodne funkcionarje;
 - (c) organizacijo seminarjev, konferenc, delavnic in srečanj zainteresiranih strani in strokovnjakov za izvrševanje;
 - (d) upravnim sodelovanjem in sodelovanjem pri izvrševanju s tretjimi državami, ki ne sodelujejo pri programu, ter z mednarodnimi organizacijami.
11. Finančni prispevki za skupne ukrepe z javnimi ali neprofitnimi subjekti, ki so del mrež Unije, ki zagotavljajo informacije in pomoč potrošnikom ter jim tako pomagajo uveljavljati pravice in pridobiti dostop do ustreznega reševanja sporov, vključno s programi izvensodnega spletnega reševanja sporov (mreža evropskih potrošniških centrov), med drugim vključno z:
 - (a) razvojem in vzdrževanjem orodij informacijske tehnologije, kot so podatkovne zbirke, informacijske in komunikacijski sistemi, ki so potrebna za pravilno delovanje mreže evropskih potrošniških centrov;
 - (b) ukrepi za izboljšanje pomena in prepoznavnosti evropskih potrošniških centrov.

PRILOGA II

KAZALNIKI V SKLADU S ČLENOM 3 TE UREDBE

Cilj I

Varnost: utrditi in okrepiti varnost proizvodov z učinkovitim nadzorom trga po vsej Uniji

Kazalnik	Vir	Trenutno stanje	Posebni cilj
Delež obvestil sistema RAPEX, ki imajo za posledico vsaj en odziv (drugih držav članic)	RAPEX	43 % (843 obvestil) v letu 2010	10-odstotno povečanje do leta 2020
Razmerje med številom odzivov in številom obvestil (resna tveganja) (*)	RAPEX	1,07 v letu 2010	15-odstotno povečanje do leta 2020

(*) Obvestilo lahko sproži več odzivov organov drugih držav članic.

Cilj II

Obveščanje in izobraževanje potrošnikov ter podpora potrošniškim organizacijam: izboljšati izobraževanje, obveščanje in ozaveščanje potrošnikov o njihovih pravicah, razviti podatkovno in informacijsko podlago za potrošniško politiko in zagotavljati podporo potrošniškim organizacijam, pri tem pa upoštevati tudi posebne potrebe ranljivih potrošnikov

Kazalnik	Vir	Trenutno stanje	Posebni cilj
Število pritožbenih teles in število držav, ki pritožbe vnesejo v Evropski sistem za registracijo pritožb potrošnikov (ECCRS)	ECCRS	33 pritožbenih teles iz 7 držav v letu 2012	70 pritožbenih teles iz 20 držav do leta 2020

Cilj III

Pravice in pravno varstvo: razviti in okrepiti pravice potrošnikov, zlasti s pametnimi regulativnimi ukrepi ter izboljšanjem dostopa do preprostega, učinkovitega, hitrega in cenovno ugodnega pravnega varstva, vključno z alternativnim reševanjem sporov

Kazalnik	Vir	Trenutno stanje	Posebni cilj
Delež tistih primerov, ki so jih obravnavali evropski potrošniški centri (EPC) in jih niso uspeli rešiti v neposrednem stiku s trgovci, zato so jih naknadno napotili na alternativno reševanje sporov	letno poročilo EPC	9 % v letu 2010	75 % do leta 2020
Število primerov, obravnavanih s sistemom spletnega reševanja sporov na ravni vse Unije	platforma za spletno reševanje sporov	17 500 (pritožb, ki so jih prejeli EPC in so se nanašale na transakcije e-trgovanja) v letu 2010	100 000 do leta 2020
Delež potrošnikov, ki so začeli postopek zaradi težave, ki so jo imeli v zadnjih 12 mesecih:	pregled stanja potrošniških trgov	83 % v letu 2010	90 % do leta 2020

Cilj IV

Izvrševanje: podpreti uveljavljanje pravic potrošnikov s krepitvijo sodelovanja med nacionalnimi izvršilnimi organi in s svetovanjem potrošnikom

Kazalnik	Vir	Trenutno stanje	Posebni cilj
Raven pretoka informacij in sodelovanja v okviru mreže za sodelovanje na področju varstva potrošnikov (SVP):	podatkovna zbirka mreže SVP	letna povprečja za obdobje 2007–2010:	
— število zahtevkov za izmenjavo informacij med organi mreže SVP		129	— 30-odstotno povečanje do leta 2020
— število zahtevkov za izvršilne ukrepe med organi mreže SVP		142	— 30-odstotno povečanje do leta 2020
— število opozoril v okviru mreže SVP		63	— 30-odstotno povečanje do leta 2020
Delež zahtevkov za izvršilne ukrepe, ki so bili v 12 mesecih obravnavani v okviru mreže SVP	podatkovna zbirka mreže SVP	50 % (referenčno obdobje 2007–2010)	60 % do leta 2020
Delež zahtevkov za informacije, ki so bili v 3 mesecih obravnavani v okviru mreže SVP	podatkovna zbirka mreže SVP	33 % (referenčno obdobje 2007–2010)	50 % do leta 2020
Število stikov s potrošniki, ki so jih imeli evropski potrošniški centri (EPC)	poročilo EPC	71 000 v letu 2010	50-odstotno povečanje do leta 2020
Število obiskov spletnih strani EPC	ocenjevalno poročilo mreže EPC	1 670 000 v letu 2011	70-odstotno povečanje do leta 2020

Ti kazalniki se lahko upoštevajo v povezavi s kazalniki splošnega okvira in horizontalnimi kazalniki.